

Marxismus jako závazná kultura vědy?

Humanitní vědy a marxismus v období státního socialismu

Marxismus als wissenschaftliche Leitkultur?

Human- bzw. Sozialwissenschaften und Marxismus im Staatssozialismus

Půldenní workshop bude věnován známému, avšak jen nesoustavně zkoumanému a diskutovanému problému: do jaké míry a s jakými strategiemi si vědci v období státního socialismu osvojovali, příp. formulovali a rozvíjeli „marxisticko-leninské“ základy jednotlivých věd? Do jaké míry se jednalo jen formální a rituální „povinné cvičení“ v duchu marxismu jako tehdy závazného legitimizačního diskursu (většinou s ideologicky zabarvenými „zaklínadly“ v úvodu příslušných prací), a kdy se pouštěli do vlastních, zaznamenaníhodných teorií a jejich na svoji dobu tvůrčích aplikací-jako např. v 60. letech v případě týmu Radovana Richty a jeho prací k problematice tzv. vědeckotechnické revoluce? Představoval v tomto ohledu v Československu základní přelom rok 1968?

Téma bylo zvoleno s ohledem na profil spolupracujících ústavů v rámci projektu Věda v české společnosti: paradigmata, instituce, komparace (dílní téma v programu Strategie AV21), garantovaného Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v.v.i., koordinovaného Francem a Antonínem Kostlánem. Workshop volně navazuje na poměrně pokročilý výzkum v dějinách některých humanitních ústavů ČSAV a především na nedávno konané interdisciplinární kolokvium „Marxismus a humanitní vědy“ (Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i., 6. října 2016). Těžisko zájmu je tentokrát kladeno na obor sociologie, jeho témata a limity v 60.- 80. letech (Miloš Havelka), na teorii a praxi mezinárodních vztahů v pozdním, „perestrojkovém“ Sovětském svazu (Vladimír Handl), resp. na komparaci se situací v bývalé Německé demokratické republice, to nejenom v humanitních vědách (Dieter Segert), ale i v přírodovědných oborech (Karl-Friedrich Wessel).

Pořadatel: Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Praha

Veranstalter: Masaryk-Institut u. Archiv der AVČR, Prag

Úterý 13. prosince 2016, 9:00–14:00

Dienstag 13. Dezember 2016, 9:00–14:00

Místo konání: Vila Lanna, V Sadech 1, CZ – 160 00 Praha 6, 1. patro

Tagungsort: Villa Lanna, V Sadech 1, CZ – 160 00 Praha 6, 1. Stock

Program workshopu

Workshop-Programm

- 9:00** Pozdravy a úvodní slovo / Grussworte und Einführung
- 9:15** Prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc.
(Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Praha)
Témata a limity české marxistické sociologie v 60.-80. letech 20. století (pracovní název) | Themen und Limite der tschechischen marxistischen Soziologie der 60.- 80. Jahre des 20. Jahrhundert (Arbeitstitel)
- 10:00–10:15** coffee break
- 10:15** JUDr. Vladimír Handl, CSc.
(Ústav mezinárodních vztahů, Praha)
Marxismus jako deklarovaný základ teorie a praxe mezinárodních vztahů v pozdním SSSR (osobnosti, struktury, témata) | Marxismus als deklarierte Grundlage der Theorie und Praxis der internationalen Beziehungen in der späten UdSSR (Persönlichkeiten, Strukturen, Themen)
- 11:00** Univ.- Prof. Dr. Dieter Segert
(Universität Wien, Institut für Politikwissenschaft)
Der Marxismus als theoretisches Konzept und Methode der DDR-Gesellschaftswissenschaften in den 70er und 80er Jahren – ein reflektierter Erfahrungsbericht
- 11:45** Prof. Dr. Karl-Friedrich Wessel (Berlin)
Marxismus und die naturwissenschaftliche Forschung in der DDR (Arbeitstitel) | Marxismus a přírodovědné bádání v NDR
- 12:30** Závěrečná diskuse / Abschliessende Diskussion
- 13:00–14:00** Buffet luncheon

Jednací jazyky: němčina, angličtina
Arbeitssprachen: Deutsch, Englisch
Working languages: German, English

Přihlášky k účasti zasílejte na adresu:
PhDr. Milena Josefovičová, Ph.D.,
Masarykův ústav a Archiv AV ČR,
Gabčíkova 2362/10, 182 00 Praha 7,
Email: josefovica@post.cz

